

Til
Nærings- og fiskeridepartementet
Statsråd Cecilie Myrseth
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Deres ref:

Vår ref:

Dato: 1.6.2026

Store prisøkninger og leveranseproblemer for møbel-, interiør- og tekstilindustri og produkter grunnet krisen i Hormuz og stor uro

Krigen i Iran og Midt Østen, blokaden av Hormuzstredet og bombing av ulike petro-anlegg i dette området, samtidig som den tragiske krigen i Ukraina pågår, får nå en sterk effekt på internasjonal handel, tilgang på råvarer og deler til vår industri, som påvirker våre kostnader inkludert transportkostnadene.

Krisen i Hormuzstredet spesielt med nedstengte fabrikker gjør at tilgangen på noen varer blir sterkt redusert med den følge at prisene øker kraftig på råvarer, innsatsvarer og ferdige produkter. Spesielt gjelder dette for ulike typer plastbaserte (petro), kjemikalier og metaller, men det påvirker også transport som for varer fra og til Asia nå må gå rundt Afrika. Noen varer er også vanskelig å få tak.

Våre medlemmer innen møbel-, interiør- og tekstilindustrien i Norge opplever at prisene på råvarer og halvfabrikata mv. igjen stiger kraftig, og kan som under Covid se økninger fra 20 til 100 %, eller kanskje mer, om krisen fortsetter. Det gjør at prisene ut mot kunde vil måtte øke.

Force majeure og kontraktsrevisjon

Norsk Industri peker på at den ekstraordinære prisøkningen på råvarer, halvfabrikata og ferdige varer er en direkte konsekvens av krigen i Iran, Midt-Østen og det blokkerte Hormuz-stredet som kommer på toppen av sanksjonene tilknyttet krigen i Ukraina som sterkt har påvirket tilgangen på tømmer, trevirke og andre materialer. Det må derfor kunne betegnes som en force majeure-situasjon. I kontrakter hvor det inntatt egne bestemmelser om prisregulering i slike tilfeller (force majeure-klausuler) kan det være aktuelt å erklære leveringshindring på grunn av force majeure, og eventuelt tilby reforhandling av kontrakten for å sikre en rimelig balanse i kontraktsforholdet. Også hvor det ikke er inntatt slike force majeure-klausuler vil det kunne være grunnlag for å erklære leveringshindring, ettersom umulighet på grunn av force majeure er utslag av et alminnelig kontraktsmessig prinsipp.

Uten krigen i Iran og det stengte Hormuzstredet osv. hadde ikke fabrikker måtte stenge eller fått store endringer som følge av begrenset råvaretilgang og sterkt økte priser, og da ville vi ikke opplevd denne ekstraordinære situasjonen. Den sterke prisveksten på råvarer er ikke bare norsk. Dette gjelder i hele verden viser opplysninger fra både den europeiske møbelindustriforeningen (EFIC) og den europeiske tekstil- og klesindustriforeningen (Euratex) og andre kilder. Produsenter i hele Europa er i samme situasjon, og ut fra opplysninger fra bl.a. EFIC vil dette få stor effekt i hele verden.

Rapporter om konsekvenser

Det er få rapporter om leverandørbedrifter utenlands som stenger ned, men produksjonslinjer er sterkt redusert pga mangel på tilgang av råvarer.

For noen av våre medlemsbedrifter har vi allerede meldinger om at krigen/krisene har direkte effekt på egen verdikjede og noen søsterfabrikker nedstenges, og fra flere EU land er de negative konsekvensene enda sterkere. For mange vil krisen få en indirekte effekt på supply chain og tilgjengeligheten av råvarer.

Allerede som resultat og konsekvens av krigen i Ukraina er det problemer med tilgangen til tømmer, tredeler og spesielt eik, herunder viktige innsatsvarer som trebaserte plater (MDF, sponplater osv) og kryssfiner. Tilgangen til stål har vært utfordret og nå kommer altså i beste fall store prisøkninger på petroleumsbaserte produkter som plast, kjemikalier og bortfall av produksjon, samt prisvekst på transport i hele verden.

Store prisøkninger på råvarer

Krigene og sanksjoner fører til prisøkninger som setter våre medlemmer i en svært vanskelig situasjon. På sikt håper vi tilbudet av råvarer, halvfabrikata og produkter vil styrke seg slik at vi gradvis kommer tilbake til mer normale priser.

Norsk Industri kan derfor bare konstatere igjen at det knapt er en eneste råvare som ikke har økt i pris og noen altså ekstremt mye. Media har allerede tatt opp prisøkningen på energi, men det gjelder altså også møbel-, interiør- og tekstil/klesprodukter.

Vi ber på denne bakgrunnen om en diskusjon om mulige tiltak for å avletle situasjonen.

Med vennlig hilsen

Egil Sundet
Bransjesjef
Norsk Industri Designindustrien & Teko